

Erabilera suspertzeko lider bila dabilta Batz-en

“Euskarak Batz-en gaitu” dute lelo Batz Kooperatiban (Igorre, Arratia). Euskaraz lan egiteko plana daukate martxan 2000. urtetik. Enpresa handitzen hasi zenean ekin zioten euskara planari, kanpotik zetozen beharginek euskaraz lan egiteko ohiturarik ez zutela ikusita. Orain, euskaraz jardutea eragingo duten langile liderren bila dabilta.

| MARIJO DEOGRACIAS |

LAN MUNDUA EUSKALDUNTZEKO Adierazpena egin zuen publiko Kontseiluak ekainean. Batz kooperatibako euskara batzordeko kide Karmelo Uriarte han izan zen. Efermeride hori gogoratu dugu Igorreko (Bizkaia) Batz kooperatiban egin dugun hitzorduan. Bilkura hartan, Uriartek gogoratzen duenez, ados zetozen gehienak esaten “euskara enpresetan bigarren mailako gai legez” izan dutela. Alegia, “kontzientzia hartu behar dugu, euskaraz berdin-berdin komunikatu daiteke enpresa barruan; langileek euskaraz egingo dute aukera duten artean, baina enpresan langileentzako erreferentzia direnak ere euskaraz aritu behar dira”. Horretaz ohartuta dabilta 13 urtean Batz kooperatiban. Orduan hasi ziren euskara planarekin. Harrezkero, egoera dezente aldatu dela aitortzen du Uriartek. Erabat barneratuta daukate “lehenengo berba euskaraz” dela. Hala dator jasota Batz-eko harrera planean. “Hona datorenen guztia euskaraz artatzen da, berak esango digu ez digula ulertzen”. Bere iritziz, horrelako jarduerak ezinbestean bultzatu behar dira enpresan ere. “Kontzientzia egon dadin, ohitura egon dadin, euskaraz lan egiteko. Zergatik ez?”.

2000. urtean Elhuyar Aholkulartzarekin hasi ziren euskalduntze plana lantzen. Euskara batzordeak, hau da beharginek, erabakitzen zuten zein abiadura eman prozesua-

BATZ EK UTZIA

Batz kooperatibak automozio eta energia alorrerako piezak egiten ditu. 50 urte bete ditu aurten. Argazkikoak euskara batzordeko kideak dira.

ri. “Kontuan izanda industria arloko enpresa garena, kezkakato bat hain justu zera zen: ia zenbat denbora eskaini beharko geniokeen prozesu horri gure lanorduetatik; baina jendeak hasieratik ulertu zuen bage-nuela zeregina”. Horixe gogoratzen du Uriartek hasierako hartatik. Baina, zergatik ekin zioten Bizkaiko eskualde euskaldunenetako enpresa baten, beharginen %70 euskalduna izanik, euskara planari? “Konturatu ginen jende berri asko sartzen ari zela beharrean. Gehienok Arratia bailarakoak ginen ordurarte, baina kanpotik zetorren jendea zenbat zen ikusita, horrek zela eragingo zuen pentsatzen hasi ginen, euretari-

ko asko ez zirelako euskaldunak, edo ez zetozelako inguru euskaldunetatik eta ez zeukatelako lanean euskaraz jarduteko ohiturarik”. Tailerrean euskaraz lan egiten zen, hortaz, langile berriak ere giro horretara ohitu zitezten, hizkuntza paisaia lantzen hasi ziren, eta errotuluak euskaraz erabiltzen hasi ziren.

Hurrengo aldian, kontratazio oinarrietan hizkuntza irizpideak kontuan izatea adostu zen. Orduan pres-tatu zuten Euskararen Politika Orokorra, EPO. Gaur egun, euskararen gutxieneko ezagutza maila izatea bermatzen dute, lanpostuaren arabera. Hiru urtero egin izan duten ezagutza mailaren neurketak dioenez, Batzen

M. D.

Miren Madariaga Ahize-AEK-ko aholkularia eta Karmelo Uriarte euskara batzordeko kidea.

ari diren %70ak euskararen gutxieneko ezagutza dauka.

Enpresara praktikak egitera doazen ikasleen kasuan ere, ikasketak euskaraz egiten ari direnak izaten saiatzen dira. Igorreko Lanbide Heziketako ikastetxearekin eta Derioko ikastetxearekin akordioa daukate. MU eta EHUko ikasleen kasuan ere “ahalegintzen gara euskaldunak izan daitezen karrera amaierako proiektuekin datozenak. MUK, esaterako, euskaraz egiten diren karrera amaierako proiektuak diruz laguntzen ditu, eta gu saiatzen gara ikasle horiek izan daitezen gurera datozenak, karrera amaierako proiektuak euskaraz izan daitezen sustatzen laguntzeko”.

Enpresen elkargunea

13 urtetan aurreratu dena erakusten duen beste adibide bat da euskara planak dituzten beste hainbat enpresarekin osatutako elkargunea. Hiru hilean behin batzen dira Igorreko Batz, Ajangizko Maier eta Zornotzako Ekin kooperatibak. Berritxuko Cikautxo eta Zamudioko Matrici ere hastekoak dira esperientzia trukaketan. “Batzuetan badirudi zure txikitasunean ez duzula ezer egiten edo ezer lortzen, baina bilera horietan, perspektiba apurtxo batekin aritzen gara eta balio digu ohartzeko zer nolako urratsak egiten ditugun, eta xumeak izanagatik ere, balekoak izaten zaizkigula euskararekiko kontzientzian eragiteko”, dio Uriartek.

Erronka berriak

Ahize-AEK ari da gaur egun aholkularitza lanetan. Miren Madariaga da ordezkaria eta azaldu digunez, ebaluazio prozesuan murgilduta dabilta, lanbide bakoitzean zer nolako ezagutza beharko litzatekeen zehazteko, erabileran gehiago nola eragin definitzeko. “Ikusten genuen Batzen, eta batez ere enpresa giroa euskalduntzen aritzen garenon artean, lidergoa behar izaten dela aurrera egiteko. Euskararekiko sentsibilitatea badaukaten pertsonak eragin dezakete euskararen erabileran urratsak ematen eta horregatik garrantzitsua deritzogu enpresak era horretako lidergoa izan dezaketen pertsonak identifikatzea, eragileak izatea azken batean”, gehitu du Uriartek.

Bide horretan, hizkuntza kudeaketaren inguruko formazio saioak egingo dituzte urrian, “hau moduko euskaldun giroan euskararen balio erantsiaz jabetzen laguntzeko”. Azaroan, berriz, euskararen lidergoa lantzeko hiru lan saio egingo dituzte, erabileran eragiteko.

Horrekin batera, euskara ikastaroetan izena emateko matrikulazio kanpainan murgilduta dabilta. Eskolak enpresan bertan ere ematen dira eta, batez beste, 14 bat ikasle ematen du izena. ■

VITORIA
GASTEIZ
green capital

Gasteizen euskarazko hauek ez galdu

GOZATU EUSKARAZ

liburutegietan!

Sarrera: 1€

ARANA

Mundipurdiko ipuinak
Maite Franko ipuin kontalaria
Urriak 16, 17:30
3-5 urte (heldu batekin)

ARIZNABARRA

Bertsolharitza
Ibai Esoain ipuin kontalaria
Urriak 17, 18:00
5-11 urte

HEGOALDE

Faustinarekin Munduratzuz
Eneko Etxebarrieta (antzzeria)
Urriak 17, 18:30
4-7 urte

IGANDEAN JAI, familia giroan euskaraz

> Antzokiko Istorioak

Urriak 27, Zabalzana eskola
17:00: Antzokiko Istorioak JAKIN eta JOLAS
18:00: Lantegia

MINTZALAGUNA

> Mintzalaguna

> Gurasolaguna

> Gaztelaguna

Matrikula: urriaren 1etik 21era
Internet bidez: www.mintzalaguna.com
Aurrez aurre: Gizarte-etxeak, AEK, IKA,
NON: Udaberrria eta Hegoalde euskaltegiak,
Mondragon Lingua, Bai & By, Hizkuntza Eskola,
Euskharan Kultur Elkarte eta Mintzalagunaren
bulegoa (Rogelia de Alvaro elkartearen etxea,
Panama kalea 14, C eraikina 1.1 bulegoa)

> Arabako Mintza eguna

Urriak 19, Gasteizen Gizarte etxeetan

PRINCIPAL ANTZOKIA

> Kepa Junkera eta Ara Malikian Kontzertuan.
Urriak 18, 20:30

BERDINTASUNA

eta jabekuntza

> Jendeaurrean hitz egiteko teknikak

Emakumeentzako ikastaroa
Izen-ematea: irailak 9- urriak 31

BADU, BADA erakusketa

IGNACIO ALDECOA kultura etxean
(Florida parkean)
Urriaren 17tik urte bukaera bitartean
Astelenehantik larunbatera,
09:00-13:30 eta 16:00-20:00
Ostegunetan, bisita gidatuak
Ekintza gehiagoren berri:
www.badubada.com

Maite duzun hura, euskaraz!

Ayuntamiento
de Vitoria-Gasteiz
Vitoria-Gasteizko
Udala